

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

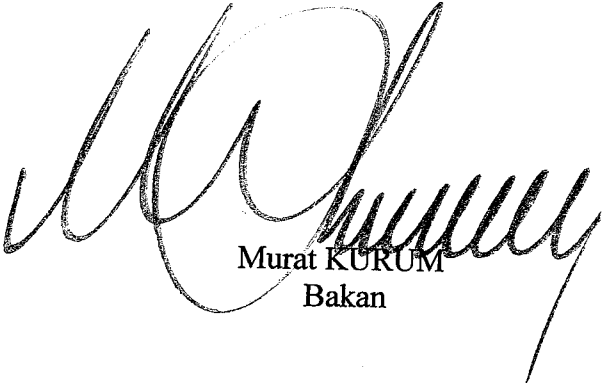
Sayı :30824082-610 - 12276614
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Nisan 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/23880
GK 125

**AYDIN MİLLETVEKİLİ
SAYIN SÜLEYMAN BÜLBÜL'ÜN
TBMM 7/23880 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

Aydın'da 1996 yılında kurulan Söke Organize Sanayi Bölgesi, yerleşim yerlerinin arasında kalmaktadır. Söke Organize Sanayi Bölgesi'nde çimento ve kağıt fabrikalarının bacalarından çıkan atıklar kentin üzerine çökmüştür. Bölgede hava kalitesini olumsuz etkileyen bu atıklar, ev ve arabaların üzerinde bir tabaka oluşturarak maddi zarar da meydana getirmektedir. Öte yandan Söke'de yaşayan yurttaşlar, bu kirlilikten rahatsızlıklarını dile getirmektedir. Bölgede atık su arıtma tesisinin de yapılmamış olması çevreye büyük zarar verdiği noktasında endişeye neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Söke OSB'nin arıtma tesisinin yapımına ilişkin bakanlığınızca çalışma yapılmakta mıdır? Varsa zamanı ve projenin detayları nelerdir?
- 2) Arıtma tesisi yapılana kadar ortaya çıkan fabrika atıkları nasıl denetlenmektedir?
- 3) Çimento ve kağıt fabrikasından çıktığı belirtilen gazların atıkları ile ilgili nasıl bir denetim yapılmaktadır?
- 4) Söke Ovası atıklardan ne kadar zarar görmüştür? Söke Ovası'nın korunmasına ilişkin alınan tedbirler nelerdir?
- 5) Söke'de kirliliğe bağlı ortaya çıkan hastalıklara ilişkin çalışmanız var mıdır?
- 6) Sağlık sorunlarına ilişkin bakanlığınızca kaydedilen veriler ve hastalıklara göre dağılımı nelerdir?

CEVAP

1) Söke Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğüne ait Atıksu Arıtma Tesisi proje dosyası yapılan başvurunun incelenmesi neticesinde 2018/14 sayılı Atıksu Arıtma/Derin Deniz Deşarjı Tesisi Proje Onayı Genelgesi kapsamında onaylanmıştır. Organize Sanayi Bölgesi tarafından yapılması planlanan atıksu arıtma tesisi yapım işi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2025 Yılı Yatırım Programı OSB Projeleri kapsamında yer almaktadır.

2) Söke Organize Sanayi bölgesinde atıksu arıtma tesisi bulunmadığından bölgede yer alan sanayi tesisleri, oluşturduğu atıksuların kendi bünyelerinde yer alan arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği deşarj standartlarını sağlayarak deşarj etmeleri için atıksu deşarjı konulu çevre izin belgesi almıştır. Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan işletmelerin, çevre izin başvuruları aşamasında Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü gözetiminde alınan atıksu numunelerinin yetkili laboratuvarlar tarafından yapılan atıksu analiz raporları incelenerek Çevre İzin Belgeleri veya Çevre İzin ve Lisans Belgeleri verilmektedir. Söz konusu işletmelerin Çevre

İzin süresi içerisinde iç izleme numuneleri alınarak yetkili laboratuvarlar ile analizleri yapılmaktadır. Bu numunelere ait analiz sonuçları Bakanlığımızın Atıksu Bilgi Sisteminde kaydedilerek izlenmektedir. Ayrıca söz konusu işletmelerden denetim numuneleri alınmakta olup Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği deşarj standartlarının sağlanmaması halinde 2872 sayılı Çevre Kanunu hükümleri gereği idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

3) 12.06.2021 tarihli 31509 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Çevre Denetimi Yönetmeliği kapsamında söz konusu işletmelerde denetimler yıllık denetim planları kapsamında Birleşik Denetim, ani ve şikayet denetimleri olarak İl Müdürlüğü/Bakanlık teknik personellerince yapılmakta ve 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında denetim sonuçları değerlendirilmektedir.

Ayrıca, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği 23. Maddesi 1. Fıkrası (a) bendinde "*İşletmeyi oluşturan tesislerin çevreye zararlı etkilerinin tespiti amacıyla yetkili merci, çevre iznine tabi veya çevre iznine tabi olmayan bir işletmenin işleticisine, yetkili merci tarafından belirlenmiş uzman bir kurum/kuruluş veya kişiye tesisinden çıkan emisyonu ölçtürmesini ve/veya bu emisyonun hava kirlenmesine katkı değerini hesaplatmasını ve/veya hava kirliliği seviyesinin ölçümünü yaptırmasını ister; böylece bir emisyon ve imisyon ölçüm raporu hazırlanır ve bedeli 27 nci maddede belirtildiği şekliyle karşılanır.*" hükmü yer almaktadır.

Söz konusu bölgede yer alan işletmelere yapılan denetimlerde, işletmelerin oluşturduğu emisyonların çevreye zararlı etkilerinin tespiti amacıyla yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri kapsamında emisyon ölçümleri yapılmaktadır. Bu kapsamda Söke OSB bünyesinde ve etrafında yer alan işletmeler içerisinde ölçüm sonuçları ve sürekli ölçüm sistemi emisyon değerleri Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ve Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik sınır değerleri üzerinde olan işletmelere 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca idari para cezaları uygulanmıştır. Denetim süreçleri, 2025 yılı denetim planında yer alan denetimler ve tesislere yapılan ani denetimler ile devam etmektedir.

4) Bir bölgede hava kirliliği fosil yakıt kullanımı, trafik ve bölgede yer alan sanayi tesislerinden kaynaklı olarak oluşabilmektedir.

Toplum sağlığını olumsuz etkilememesi için ısınma amaçlı kullanılan yakma tesislerinden kaynaklanan is, duman, toz, gaz, buhar ve aerosol halinde dış havaya atılan kirleticilerin hava kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için Mahalli Çevre Kurulu (MÇK) kararı alınarak ilimizde satışı yapılacak katı, sıvı ve gaz yakıtların özellikleri, satışı ve kullanımına ilişkin mevzuata uygun olarak gerekli usul ve esaslar belirlenmiştir.

Bu kapsamda, Aydın Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce ilimizde satışı yapılacak yakıtların HEY sistemi kullanılarak uygunluk, satış izin ve katı yakıt satıcı belgeleri düzenlenmektedir. Uygunluk izin belgesi alınması aşamasında numune alımı ve incelemesi yapılmakta, uygun analiz raporu olan firmalara uygunluk izin belgesi verilmekte, satış izin belgesi ile satışının katı yakıt satıcı belgesi olan firmalar tarafından satışının yapılması sağlanmaktadır.

Ayrıca MÇK kararı ile katı yakıtların yakma saatleri, merkezi yakma sistemli binalarda, izinsiz yakıtların kullanımının önlenmesi, kazan dairelerinin havalandırma ve temizlik durumunun denetlenmesi, kalorifercilerin ateşçi belgelerinin olup olmadığının tespiti, kazan

temizliği yangın söndürme ekipmanlarının denetlenmesi, kalorifer kazanlarının TSE standartlarına uygunluğu gibi konuların nasıl yapılacağına ilişkin hususlar belirlenmiştir.

Aydın ili sınırları içerisinde 23 adet egzoz gazı ölçüm istasyonu bulunmaktadır. Araçların egzoz gazı ölçümleri, yetkileri Bakanlığımızca verilen bu istasyonlarda yapılmakta, ölçüm yapmayan araçlar evre şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma birimlerince tespit edilmektedir. Egzoz lm yapmayan araçlara 2872 sayılı evre Kanunu kapsamında idari yaptırım uygulanmaktadır.

evre İzin ve Lisans Yönetmeliği Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan işletmelere; hava emisyon ölçüm raporları, atıksu analizleri, akustik raporlar, teknik uygunluk raporları incelenerek evre İzin Belgeleri veya evre İzin ve Lisans Belgeleri verilmektedir.

Bölgede yer alan işletmelerin üretimleri sonucu oluşturdukları atıklar kendi bünyelerinde Bakanlığımızın belirlemiş olduğu depolama standartlarına uygun olarak oluşturdukları atık geçici depolama alanlarında depolamakta, lisanslı tesislere gönderilmektedir. Tehlikeli atıkların lisanslı tesislere gönderimi MOTAT sistemi üzerinden takip edilmektedir. İşletmeler her yıl bir önceki sene üretmiş oldukları atıkların lisanslı firmalara gönderildiğini içeren bilgilerin yer aldığı atık beyan formlarını atık beyan sistemi üzerinden yapmaktadır.

Aydın ili, Söke İlçesinde yer alan Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı' na bağlı PM10, SO₂, NO_x, CO ve O₃ parametrelerinin ölçüldüğü 1 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu (Yeni Cami Mah. İncir Sokak üzerinde) kurulmuş olup, halen ölçümlerine devam etmektedir. Hava kalitesi ölçüm istasyonundan alınan veriler ile Söke İlçesindeki hava kalitesi verileri anlık kaydedilmekte, havaizleme.gov.tr adresinden takip edilebilmektedir. Gelen şikayetlerin değerlendirilmesi sürecinde hava kalitesinin tespiti amacıyla Mobil Hava Kalitesi İzleme Aracının görevlendirilmesi yapılmıştır.

5,6) Sağlık Bakanlığı tarafından değerlendirilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.